

Programové teze: projektové řízení a grantová činnost

doc. PhDr. Tomáš Klír, Ph.D.

1 Výchozí situace

Agenda grantové činnosti zažívá na mezinárodní i národní úrovni dynamickou proměnu a připravenost FF UK na tyto změny bude rozhodovat o její výzkumné relevanci, přitažlivosti pro mezinárodní partnery a spolupracovníky a v neposlední řadě i o finanční stabilitě. S blížícím se omezením operačních programů se zvyšuje potřeba rozumět evropským rámcovým programům EU pro výzkum a inovace (Horizont) a aktivně, ale promyšleně se do nich zapojovat. Dalším posunem je zvyšující se důraz na aplikační dopad výsledků výzkumu a jeho společenskou relevanci (v podobě technologického i znalostního transferu) a posilování mezinárodní a mezioborové spolupráce. FF UK si pro tyto účely potřebuje dobře zmapovat svůj potenciál výzkumných partnerství v různých oborech včetně příležitostí k aplikaci, aby byla připravena pružně využívat objevujících se příležitostí.

V této situaci je primárním posláním Projektového a grantového oddělení (ProGO) poskytovat metodickou a administrativní podporu pro celou škálu grantových schémat, a to ve všech fázích projektového procesu. Činnost ProGO zároveň respektuje unikátní oborovou skladbu FF UK a její synergický potenciál. Konkrétní program rozvoje ProGO na období 2026–2030 vychází z kandidátské koncepce děkanky FF UK a z nového strategického dokumentu Expert Recommendations on Research Management and Administration Procedures at Faculty of Arts, Charles University (2025), který vznikl díky podpoře projektu ERA-AREAS. Zároveň navazuje na dosavadní aktivity vedení ProGO a jejich cenné výsledky.

ProGO dlouhodobě čelí situacím, kdy reaguje ad hoc na podněty akademických pracovníků, pracuje s roztržštěnými informacemi a omezenými kapacitami. Citelnou slabinou zůstává podfinancování, personální nestabilita a vysoký podíl juniorních pracovníků. Akademici i výzkumní pracovníci se přitom cítí přetížení byrokracií a někdy postrádají i konkrétní oporu při přípravě nových projektových návrhů. Komplikovaná stále zůstává spolupráce ProGO s ostatními odděleními děkanátu. Pozitivní je, že se podařilo do velké míry nastavit podporu přípravy velkých a prestižních projektů (např. ERC), zaostává však následná

podpora v jejich realizaci. To je mimo jiné dáno nedostatečným propojením přípravné fáze se zkušenostmi vycházejícími z fáze implementační.

Rizikem v tomto kontextu přitom je, že FF UK funguje ve vysoce kompetitivním prostředí, v němž hrozí, že vysoce kvalitní administrativní pracovníci, projektoví poradci a samotní akademici, zvláště zahraniční junioři, mohou se svými projekty odcházet na jiné instituce

2 Klíčové cíle

Hlavním cílem je dlouhodobě vytvářet prostředí, ve kterém se akademičtí pracovníci mohou soustředit na kvalitní a ambiciózní projekty, zatímco administrativa jim poskytuje profesionální, koordinovanou a předvídatelnou podporu v plné šíři. V tomto směru je třeba vytvořit soustavný proaktivní výzkumný management, tedy posílit aktivní roli vedení FF UK ve spolupráci s ProGO v určení projektových priorit, obsahového zaměření, vytváření projektových týmů a plánování projektů. Podstatné také je redefinovat krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé cíle včetně měřitelných ukazatelů úspěchu a zlepšit identifikaci grantových příležitostí.

Dalším prvořadým úkolem je posílit internacionalizaci a zlepšit podporu zahraničních pracovníků přicházejících na FF UK s konkrétními projekty (např. Fond JUNIOR, PRIMUS, MSCA Postdoctoral Fellowships apod. s ERC perspektivou), jejichž vazba na FF je někdy extrémně křehká.

Do další skupiny cílů patří posílení komplexní grantové podpory, zvýšení úspěšnosti v domácích i mezinárodních grantových schématech, podpora interdisciplinární spolupráce a také důraz na rozvoj aplikovaného výzkumu v případě relevantních oborů a projektových výzev.

Samozřejmostí je kultivovat servisní, podpůrnou a uživatelsky přívětivou roli ProGO ve vztahu k žadatelům a řešitelům projektů, tedy poskytovat profesionální podporu v potřebných agendách výzkumného managementu a administrativy, zjednodušit interní procesy a snížit administrativní zátěž výzkumníků, rozšířit a zefektivnit systém informování o grantových výzvách a obecně se podílet se na celkovém zlepšení prostředí FF UK pro akademiky i další pracovníky.

3 Plánované kroky

3.1 Žadatelé/ky a řešitelé/ky

- aktivní identifikace nových grantových a projektových příležitostí, včetně jejich zprostředkování akademické obci (setkávání a prezentace, soustavné informování vedou-

cích ZS a rad vědních oblastí Cooperatio, motivace pro podávání náročných projektů, příklady úspěšných kariérních cest, podpora networkingu s dalšími pracovišti);

- strategické plánování, identifikace a motivace vhodných uchazečů a uchazeček pro jednotlivá grantová schémata, posílení schopnosti ProGO poskytovat konzultace pro prestižní grantová schémata (MSCA, ERC a jiné) a zajistit dlouhodobou práci s perspektivními žadateli od juniorních po seniorní;
- posílení pre-award aktivit s cílem získávat mezinárodní vědecké projekty (zejména Horizont Evropa a následný program), zavedení pre-award podpory i u českých projektů (například systém vnitřních oponentur projektových žádostí GA ČR), kariérní projektové strategie od akademických juniorů po seniory;
- posílení internacionalizace ve spolupráci s dalšími odděleními děkanátu;
- zavést nové služby (odborné konzultace pro juniorní pracovníky ze strany zkušených akademiků, zejména v počáteční fázi promýšlení projektového záměru; vytvoření zásobníku ukázkových projektových návrhů; systematické zpracovávání evaluačních reportů pro potřeby metodických doporučení; vedení databáze ověřených externích konzultantů, copy-editorů apod.);
- v případě nových nebo složitých grantových schémat pořádat akce pro pracovníky; umožnit formální (např. ERC workshop) i neformální setkání (setkávání zaměstnanců ProGO a akademických pracovníků/nic FF UK);
- kromě využívání fakultního newsletteru zpřístupnit srozumitelný grantový kalendář.

3.2 ProGO

- pokračovat v proměně struktury a fungování ProGO, personální stabilizaci, vytvoření specializovaných sekcí s možností zastupitelnosti pracovníků, propojení přípravné a implementační fáze projektů;
- jasněji rozdělit role a odpovědnost v rámci ProGO pro hladké fungování zajišťovaných agend;
- propojit strategické řízení s každodenním provozem a budovat partnerství mezi akademickými i výzkumnými pracovníky, ProGO a dalšími odděleními děkanátu FF UK – zefektivnit tak tok informací a kooperaci napříč relevantními odděleními;
- vypracovat interní pravidla pro podávání a realizaci projektů na FF UK tak, aby zefektivnily jak práci ProGO, tak uchazečů v následných fázích projektového procesu. Tato pravidla usnadní projednávání a schvalování projektových záměrů vedením FF UK v souladu s fakultní strategií. Pravidla ve fázi implementace umožní efektivní

čerpání již získaných prostředků v souladu s pravidly programu, maximalizaci přínosu pro tým i fakultu, vyhodnocování i řešení rizik a také efektivní a věcně správný reporting.

- dokončit aplikaci pro evidenci projektů a v praxi ji využívat k plánování a podle potřeby dalším účelům (Cooperatio, systém rozdělování finančních prostředků na ZS apod.);
- v kooperaci s dalšími odděleními děkanátu (zejména personální, ekonomické a OVV) nastavit funkční systém pro přípravu zahájení realizace velkých projektů (než je nastartován vlastní projektový management) a motivovat zapojené aktéry do hledání nových řešení zejména pro projekty s mezinárodním zapojením. Na základě zkušeností s realizací velkých projektů vypracovat praktické manuály pro řešitele (ERC – INHIST; ERA-AREAS, PAMELA) s cílem optimalizovat nastavení vnitřní komunikace a kooperace s odděleními děkanátu;
- podporovat profesní vzdělávání týmu a networking s výzkumnými manažery a administrátory v ČR i zahraničí (např. prostřednictvím členství v CZARMA);
- průběžně reflektovat dobrou praxi srovnatelných institucí v ČR i zahraničí.